

Сарадња вршњака кључ за бољу школу и боље друштво

Ако у школе уђе нови модел рада који управо кроје експерти за образовање, средњошколци ће моћи да укрсте идеје, обуздају емоције и заједничким радом понуде решења за многе изазове

М ањак дијалошког решавања проблема у савременом друштву које би морало да почива на сарадњи, али не декларативној већ конструктивној и ефикасној, подстакла је групу стручњака да се лате новог научноистраживачког подухвата. Плод њиховог рада неће бити само истраживања, него и иновативни ПЕЕР модел утемељен на емпиријским подацима, примењив у школама, пријемчив ђацима. То је алатка која недостаје образовном систему, а сврха јој је да омогући ученицима да науче да сарађују с вршњацима на квалитетнији и продуктивнији начин, да и пре него што кроче у свет одраслих умеју тимски да укрсте идеје и понуде решења и за најкомплексније друштвене изазове развоја Републике Србије. И то је препознао и подржао Фонд за науку у оквиру програма „Идеје“ од националног значаја.

Експерти за развојну и психологију образовања али и студенти докторских студија из ових области, искусна гарда и млади зналци, њих 12 с Филозофског факултета и Института за педагошка истраживања у Београду, тимски посвећени су пројекту „ПЕЕР модел решавања проблема кроз сарадњу: развој компетенција младих за конструктивну сарадњу и тимски рад“. То је пун назив. Суштина је у акрониму.

ПЕЕР (peer) на енглеском значи вршњак, али то су и почетна слова кључних фактора који су релевантни за квалитет и продуктивност сарадње.

„П (personality) односи се на особине личности. Сви смо различити. Екстровертни доминирају, покушавају да увек наметну решење. Интровертни неће пуно причати, прате из

Чланови ПЕЕР тима: Ивана Степановић Илић, Марина Виденовић, Милана Рајић, Ксенија Крстић, Смиљана Јошић, Зорана Јолић Марјановић, Ана Алтарас Димитријевић, Тијана Никитовић, Јован Ивановић и Александар Бауцаљ

позадине кошта предлаже, па све саберу и понуде добро решење, што је њихова предност. А група сарадња је најпродуктивнија ако се рачуна на особности и предности свих чланова тима. Прво Е (exchange) јесте размена идеја. Овај програм ће сваком летету омогућити да без обзира на то каква је особа буде конструктиван члан групе, тиме добијају и дете и група. Друго Е (emotional), зато што када смо заинтересовани и ангажовани свако брани свој предлог, а то покреће емоције, што је велики ресурс групног рада, али је и замка. Хоћемо да научно младе да управљају својим

емоцијама током групног рада, кад се појави конфликт како да се разреши на позитиван начин да не буде основа да се група распадне. Последње Р (resource) указује да као група не радимо само са знањем које смо стекли, доступна су нам сва ањања овог света преко дигиталних извора. Део нашег програма је и то како пронаћи релевантне информације и користити их у решавању проблема“, разјаснио је за наш лист проф. др Александар Бауцаљ, вођа тима чини су чланови и проф. др Драгица Павловић Бабић, проф. др Ана Алтарас Димитријевић, проф. др Ксенија Крстић, проф.

др Зорана Јолић Марјановић, доп. др Ивана Степановић Илић. Ту су и научне сараднице Марина Виденовић, Смиљана Јошић и истраживачи сарадници Тијана Никитовић, Кристина Мојовић, Милана Рајић и Јован Ивановић.

Срж њиховог заједничког рада је развијање ПЕЕР модела који ће ђаци подстаћи да заједно решавају друштвено релевантне сложене ситуације око којих се и одрасли да нас непомирљиво деле. Илустрације ради, наводе да сви знамо да рударство може да загађује животну средину али и да донесе економски напре-

Тимски рад није глупост

Пројекат ПЕЕР траје до 2025. године. Ако се обистине тежње истраживача тада ће модел који сада развијају бити у рукама свих професора средњих школа. Сада, углавном у изборним предметима за средњошколце наставник дајући деци тимски задатак каже „Ти, ти и ти радите заједно“, а деца немају појма шта значи радити заједно и често им дати проблем није интересантан. Ако неће да се свађају, договоре се ко ће шта сад урадити а ко ће следећи пут. Не само да је то неуспешно него деца стекну идеју да је сарадња глупост и у перспективи ће бежати од сарадње, а у ствари цело друштво почива на сарадњи, поентира Бауцаљ.

дак, а ни одрасли кад о томе дебатују немају продуктиван дијалог. Овај тим научника жели да научи младе да заједно изађу на крај с комплексним проблемима који немају јасна решења, где треба балансирати између различитих вредности као што су овом случају заштита животне средине с једне стране, а с друге да људи имају посао, зарађују за живот своје породице.

„Некоме ће бити важнији економски аспект, неко ће заступати очување екологије, до предлога који ће узети у обзир обе вредности пре ћемо доћи ако заједно дискутујемо и радимо. Нашем друштву недостаје сарадња, лако се поделимо, свако понавља своју причу, а проблем се не решава. Млади, баш као и одрасли, најалост, немају велики капацитет за сарадњу. Друштво у ком живимо је све комплексније, проблеми све више захтевају да сарађујемо и то са људима са којима нам не иде лако што је прави изазов. Отуда наша идеја за овај трогодишњи пројекат. Он не значи само да истражујемо како млади сарађују, шта су све потешкоће или добри модели сарадње, него да из свега што урадим направимо програм подршке младима да науче како да буду ангажовани у сарадњи и успешни у решавању сложених проблема“, дочарав Бауцаљ.

Миленија Смиљ Милединовић